

عنوان مقاله:

تحلیل عوامل موثر بر پویش های ژئوپلیتیک قطر و تاثیر آن بر امنیت ملی ایران

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات سیاسی جهان اسلام، دوره 3، شماره 12 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

حسین ربیعی - استادیار جغرافیای سیاسی دانشگاه خوارزمی

جهانگیر حیدری - دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی / دبیر آموزش و پرورش

خلاصه مقاله:

عوامل جغرافیایی و ژئوپلیتیک، از نظر تاریخی همواره نقش محرک و ترغیب کننده‌ای برای سیاست مداران، فرمان رویان و راهبردی‌پدازان داشته است؛ کشورهای مختلف دنیا با بهره‌گیری از ظرفیت‌های جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک خود، سعی در حفظ ثبات و ارتقاء جایگاه خود در مناسبات ژئوپلیتیک منطقه‌ای و جهانی دارند. اتخاذ چنین رویکردهایی در سیاست خارجی همواره موجب تقابل و تعارض کشورهای یک منطقه می‌شود، این بدین خاطر است که بازیگران منطقه‌ای ممکن است برداشت‌های متفاوتی از امنیت و منافع داشته باشند. در بین کشورهای منطقه‌ی خلیج فارس، قطر از جمله کشورهایی است که در جریان تحولات منطقه‌ای، کنش و پویش‌هایی ژئوپلیتیک داشته که فراتر از واقعیت‌های جغرافیای سیاسی این کشور است؛ چرا که در سنخ‌شناسی و سلسله مراتب کشورها و قدرت‌ها در ساختار هرم قدرت جهانی، این کشور در زمره‌ی قدرت‌های محلی جای می‌گیرد. حال آن که با وجود داشتن وسعت و جمعیت کم، قرارگرفتن در بین دو قدرت منطقه‌ای، پیشینه تاریخی اندک، درگیری و اختلاف سرزمینی با همسایگان، نظام سیاسی موروثی و فقدان عمق سرزمینی، توانسته است در سیاست خارجی، در سطوح منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای کنش‌هایی فراتر از واقعیت‌های خود را به نمایش گذارد. این مقاله در پی فهم و تحلیل چرایی و چگونگی این کنش‌های فرامنطقه‌ای و تاثیر آن بر امنیت ملی ایران است و در این راستا عوامل، راهبردها و اهداف این کشور را مورد واکاوی و بازنمایی قرار داده است. به نظر می‌رسد راهکارها و پویش‌های برخاسته از موقعیت ژئوپلیتیک این کشور از قبیل: توسل به دیپلماسی میانجی‌گری، استفاده از راهبردهای اقتصاد سیاسی بین‌المللی، در پیش گرفتن دیپلماسی رسانه‌ای، ورزشی، مذهبی، تنش زدایی با کشورهای همسایه و حل و فصل اختلافات سرزمینی و نیز میزبانی از کنفرانس‌های علمی و سیاسی از عوامل بسترساز گسترش نفوذ این کشور محسوب می‌گردند، چنین گسترش حوزه‌ی نفوذی از پتانسیل تهدیدآفرینی برای امنیت ملی ایران برخوردار است.

کلمات کلیدی:

خلیج فارس، ژئوپلیتیک منطقه‌ای، قدرت منطقه‌ای، قطر، امنیت ملی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1291928>

